

طرح جشنواره روز آزادی نرم افزار تهران

بنیاد دانش آزاد

خرداد ۱۳۹۵

مجوز انتشار

فهرست مطالب

۴	۱	شناسنامه رویداد
۶	۲	نرم افزار آزاد چیست؟
۶	۱.۲	تاریخچه
۷	۲.۲	تعریف نرم افزار آزاد
۷	۳.۲	خرید و فروش و کسب درآمد از طریق نرم افزار آزاد
۷	۳	معرفی جوامع کاربری نرم افزار آزاد و دانش آزاد
۸	۴	تاریخچه روز آزادی نرم افزار
۸	۱.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۲ در تهران
۹	۲.۴	روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران
۱۰	۵	اهداف کلی همایش
۱۰	۱.۵	اهداف موضوعی
۱۰	۲.۵	اهداف اجرایی
۱۱	۶	منافع حمایت از جامعه
۱۱	۱.۶	مواردی که می توانید به عهده بگیرید
۱۲	۲.۶	ویژگی های مناسب برای مکان برگزاری
۱۲	۳.۶	مواردی که می توانیم به عهده بگیریم
۱۲	۱.۳.۶	امتیازات ویژه
۱۳	۲.۳.۶	امتیازات معمولی

۱ شناسنامه رویداد

عنوان جشنواره: روز آزادی نرم افزار ۱۳۹۵ در تهران
سطح برگزاری: ✓ ملی ○ منطقه‌ای ○ بین‌المللی
نام برگزارکننده: بنیاد دانش آزاد ایران
مدت زمان: یک روز
تاریخ مورد نظر: پنج‌شنبه ۸ مهر ۱۳۹۵
ساعت برگزاری: از صبح تا بعد از ظهر
محل برگزاری مورد نیاز: سالن کنفرانس برای بخش ارائه‌ها و چند کلاس برای برگزاری کارگاه‌های آموزشی
نحوه تامین مالی: از محل
✓ حمایت مردمی
✓ جذب حامیان مالی (اسپانسر)
✓ برگزاری نمایشگاه‌های جانبی
○ بودجه تایین شده از قبل
○ ثبت نام در جشنواره
سازمان‌های همکار و حامیان اصلی تا این تاریخ:

نام سازمان	نوع حمایت/همکاری توافق شده
سازمان فناوری اطلاعات (itc.ir)	تامین سالن جشنواره سال ۱۳۹۲، در اختیار قرار دادن مکان برگزاری جلسات هفتگی بنیاد دانش آزاد ایران از تاریخ ۸ اردیبهشت ۱۳۹۲ تا تاریخ ۸ تیر ۱۳۹۳
مرکز ملی توسعه و بکارگیری نرم افزارهای بومی و آزاد/متن باز ایران	پذیرایی جشنواره سال ۱۳۹۲
دانشگاه صنعتی شریف	تامین سالن جشنواره سال ۱۳۹۴
انجمن علمی کامپیوتر دانشگاه شریف	همکاری در برگزاری جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت بندار سوبان سامانه	در اختیار قرار دادن مکان جلسات داوری جشنواره سال ۱۳۹۴ و مکان جلسات بنیاد دانش آزاد تا کنون
فناوران آنیسا	حمایت مالی از جشنواره سال ۱۳۹۴
بستنی و لبنیات میهن	پذیرایی شرکت کنندگان از ساعت ۹ تا ۱۳ با بستنی اسکویی در جشنواره سال ۱۳۹۴
پروژه تور	ارسال پکیج تیشرت و برچسب با طرح تور از آلمان برای جشنواره سال ۱۳۹۴
شرکت پارس پک	دادن هدیه های ارائه های برتر جشنواره سال ۱۳۹۴

محورهای اصلی جشنواره: معرفی، ترویج، کاربرد و استفاده، جذب مشارکت کننده و حمایت جامعه از پروژه ها و تولید نرم افزار آزاد، دانش آزاد و سخت افزار آزاد

برگزارکننده جشنواره: حدود ۶ سال است که بنیاد دانش آزاد، توسط عده ای از افراد فعال در زمینه نرم افزار آزاد تشکیل شده است. هدف افراد در بنیاد دانش آزاد گسترش مفهوم دانش آزاد و نرم افزار آزاد در جامعه، ایجاد بستری برای فعالیت منسجم افراد علاقه مند به دانش آزاد است. برگزاری جشنواره روز آزادی نرم افزار نیز در راستای همین هدف افراد بنیاد دانش آزاد است.

مخاطبین جشنواره: کاربران انجمن های مجازی و غیر مجازی نرم افزاری، دانشجویان، دانش آموزان سال های آخر دبیرستان، کارمندان و مدیران سازمان ها و شرکت های دولتی و خصوصی، کارمندان و مدیران شرکت های فعال در حوزه تولید نرم افزار

برنامه های جانبی جشنواره: ✓ بخش پوستر ✓ کارگاه های آموزشی

برآورد تعداد شرکت کنندگان: بیش از ۸۰۰ نفر

تعرفه های ثبت نام در کنفرانس، کارگاه ها و سایر موارد: رایگان و بدون نیاز به ثبت نام

نشانی وبسایت جشنواره: sfd.fsug.ir

اطلاعات مربوط به دوره های قبل:

برگزارکننده	تاریخ برگزاری	محل برگزاری	تصاویر جشنواره
بنیاد دانش آزاد ایران	چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ - ۱۷	فرهنگسرای هنر (ارسباران)	sfd.fsug.ir/1392/photos
بنیاد دانش آزاد ایران	پنجشنبه ۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۹ - ۱۷	سالن جابر دانشگاه صنعتی شریف و دانشکده کامپیوتر	sfd.fsug.ir/1392/photos

برای اطلاع از رویدادهای مشابه داخلی یا خارجی (کنفرانس، نمایشگاه و ...) که به مناسبت روز آزادی نرم افزار آزاد تاکنون برگزار شده یا در آینده برگزار خواهند شد به عنوان ۴. تاریخچه روز آزادی نرم افزار مراجعه کنید.

فهرست مهم ترین فعالیت هایی که تاکنون در بخش های علمی و اجرایی جشنواره انجام گرفته در سایت جشنواره به نشانی sfd.fsug.ir/ موجود است.

خدمات مورد انتظار ما و روش های حمایت ذیل عنوان ۵. اهداف کلی همایش و ۶. منافع حمایت از جامعه به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است. در صورت تمایل برای همکاری/حمایت از این رویداد با تلفن همراه یا ایمیل شخص رابط تماس حاصل فرمایید.

نام شخص رابط: امیرحسین گودرزی

تلفن همراه شخص رابط: ۰۹۱۹۷۸۱۲۵۸۸

ایمیل شخص رابط: sfd@fsug.ir

۲ نرم افزار آزاد چیست؟

۱.۲ تاریخچه

نرم افزار آزاد زمانی به وجود آمد که ذهن خلاق فردی به نام ریچارد استالمن^۱ تحمل اشکالات نرم افزارهای انحصاری آن زمان مانند یونیکس^۲ را نداشت. او دوست نداشت برای استفاده از هر نرم افزاری اجازه بگیرد یا در استفاده از نرم افزارها برای انجام کارهای دلخواهش محدود شود، لذا تصمیم گرفت پروژه ای را راه اندازی کند که به این انحصار پایان دهد. در سال ۱۹۸۳ پروژه GNU را در آزمایشگاه هوش مصنوعی دانشگاه MIT آغاز کرد و در سال ۱۹۸۵ بنیاد نرم افزارهای آزاد^۳ را بنا نهاد.

1 Richard Matthew Stallman

2 Unix

3 Free Software Foundation

۲.۲ تعریف نرم افزار آزاد

نرم افزار آزاد، نرم افزاری است که به همراه کد منبع توزیع شده و با قوانینی منتشر می شود که آزادی استفاده، بررسی، ویرایش، بهبود و بازنشر آن را تضمین می کند. نرم افزاری که این چهار آزادی را داشته باشد نرم افزار آزاد نامیده می شود.

۳.۲ خرید و فروش و کسب درآمد از طریق نرم افزار آزاد

در نرم افزارهای غیرآزاد مانند محصولات شرکت مایکروسافت^۱ و اپل^۲ شما برای داشتن نرم افزار یا باید از راه غیرقانونی اقدام به تهیه آن نرم افزار کنید یا این که با پرداخت هزینه ای هنگفت از شرکت مورد نظر مجوزی خریداری نمایید که به شما حق استفاده از آن نرم افزار را بدهد، اما نرم افزار آزاد این گونه نیست! شما برای استفاده از نرم افزار آزاد مجبور به خرید مجوز نیستید. اما در جواب این که چه طور می توان نرم افزار آزاد را فروخت، باید گفت که می توان از طریق فروش فایل دودویی^۳ یا راهنماها یا فروش خدمات راه اندازی سرویس، ارائه خدمات یا حتی فروش نسخه های تغییر یافته نرم افزاری خاص بدون فروش مجوز، کسب درآمد کرد.

۳ معرفی جوامع کاربری نرم افزار آزاد و دانش آزاد

گروه های بسیاری در ایران و بقیه کشورهای جهان به صورت فیزیکی یا آنلاین در زمینه نرم افزار آزاد، سیستم عامل گنو/لینوکس، دانش آزاد، آموزش و نشر آزاد دوره های علمی، نشر مقالات آزاد علمی و ... فعالیت می کنند. فعالیت این گروه ها در بیشتر موارد توسط افراد داوطلب و به صورت خودجوش انجام می گیرد. به عنوان مثال بنیاد نرم افزار آزاد بیش از سی سال است که در راستای گسترش نرم افزار آزاد و حفظ حریم شخصی افراد فعالیت می کند. در نتیجه این فعالیت ها توانسته است سیستم عامل آزاد گنو/لینوکس را به جایگاه شایسته ای در جهان تکنولوژی امروز برساند. ویکی پدیا که حاصل تزویج نرم افزار آزاد و دانش آزاد است در حال حاضر بزرگترین مرجع دانش در سراسر دنیا است، و نه تنها بزرگترین دانشنامه عمومی این قرن است بلکه با هزینه ی کمک های داوطلبانه ی افراد علاقه مند به گسترش دانش آزاد اداره می شود. در ایران جوامع نرم افزار آزاد عمر طولانی تری نسبت به جوامع دانش آزاد دارند. گروه کاربران لینوکس تهران (تهران لاگ) و سایر شهرها یکی از اولین جوامع فعال نرم افزار آزاد در ایران است. گروه دیگر، گروه کاربران نرم افزار

1 Microsoft

2 Apple

3 Binary

آزاد (fsug) است که در زمینه‌های آشنایی افراد جدید با نرم‌افزار آزاد، بحث و تبادل دانش بین بقیه افراد گروه، توسعه گروهی نرم‌افزارهای مورد نیاز جامعه، برگزاری کارگاه‌های آموزشی، همایش روز آزادی نرم‌افزار و ... فعال است. دسته دیگر گروه‌های فعال در زمینه دانش آزاد است، که به صورت مجازی و فیزیکی فعالیت دارند که برای دسته مجازی آن می‌توان به سایت کلاس درس^۱ که محلی‌ست برای آموزش دروس دبیرستان به صورت آزاد، مکتب‌خونه^۲ محلی برای نشر دانش آزاد دانشگاهی، مرکز گسترش عدالت آموزشی (آلا)^۳ و برای دسته فعالیت‌های فیزیکی این گروه‌ها به بنیاد دانش‌آزاد^۴ اشاره کرد که در زمینه‌های کامپیوتر، برق، رباتیک، علوم انسانی و ... فعالیت می‌کند.

۴ تاریخچه روز آزادی نرم‌افزار

کاربران نرم‌افزارهای آزاد روز آزادی نرم‌افزار^۵ را جشن می‌گیرند. هدف اصلی این جشن‌ها، معرفی این مفهوم به دیگران و تشویق آن‌ها به استفاده از نرم‌افزارهای آزاد است. اولین بار این روز در ۲۸ اوت سال ۲۰۰۴ توسط ۷۰ گروه در نقاط مختلف جهان جشن گرفته شد. هر ساله نزدیک ۳۰۰ گروه کاربری در سراسر دنیا این روز را جشن می‌گیرند. سال‌های پیش به‌جز تهران این جشن توسط گروه‌های فعال کاربری شاهین‌شهر، اصفهان، کرج و دانشگاه علم و صنعت برگزار شد. سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۴ بنیاد دانش آزاد مجری برگزاری این جشن در تهران بود.

۱.۴ روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۲ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۲ در تهران^۶ با حمایت سازمان فناوری اطلاعات و سازمان فرهنگی‌هنری شهرداری تهران و مرکز توسعه و بکارگیری نرم‌افزارهای آزاد/متن‌باز و با محوریت آشناسازی جامعه با نرم‌افزار آزاد و بررسی تفاوت‌های آن با سایر سیستم‌های موجود، در تاریخ چهارشنبه ۳ مهر ۱۳۹۲ ساعت ۸ الی ۱۶:۳۰، در دو بخش کارگاه‌های تخصصی و ارائه‌ها برگزار شد. به‌صورت همزمان این جشن در تاریخ ۳۰ شهریور ۱۳۹۲ در بسیاری از نقاط دنیا با تمرکز بر نرم‌افزارهای آزاد برگزار شد. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه‌مندان، آزاد و رایگان بود.

1 kelasedars.org

2 maktabkhooneh.org

3 sanatisharif.ir

4 wiki.lfkf.org

5 Software Freedom Day

6 sfd.fsug.ir/1392

۲.۴ روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران

جشنواره روز آزادی نرم افزار سال ۱۳۹۴ در تهران^۱ با همکاری انجمن علمی دانشکده کامپیوتر دانشگاه شریف، در تاریخ پنجشنبه ۹ مهر ۱۳۹۴ ساعت ۹ الی ۱۷، در دو بخش کنفرانس و کارگاه های آموزشی برگزار شد. در طول این مدت بیشتر از ۸۰۰ نفر از شهرهای مختلف ایران در بخش های کنفرانس و کارگاه ها شرکت کردند. شرکت در این جشنواره برای همه علاقه مندان، آزاد و رایگان بود.

بیشتر سخنرانی های بخش کنفرانس با موضوعات غیر فنی بود. ارائه دهندگان بخش کنفرانس درباره موضوعات اهمیت حریم شخصی، تاکید بر اهمیت جامعه نرم افزار آزاد، توضیحاتی در مورد نرم افزار آزاد، معرفی مدارک LPIC، آشنایی با درس حجیم آنلاین آزاد (ماک)، نرم افزار آزاد در کلان داده، «چیزهایی درباره ویکی پدیا که نمی دانستید»، معرفی بنیاد نرم افزارهای آزاد/متن باز ایران و سامانه DLP سخنرانی کردند. ابتدای مراسم فیلم پیام ریچارد استالمن که به مناسبت جشنواره روز آزادی نرم افزار تهران ضبط کرده بود، پخش شد. همچنین در بخش های استراحت، دو انیمیشن آزاد بنیاد بلندر به نام های Sintel و Cosmos، Laundromat، مصاحبه نلسون ماندلا درباره اوبونتو و کلیپ Linux are We پخش شد.

در بخش کارگاه ها، کارگاه های متنوعی با موضوعات فنی و عمومی به صورت موازی با بخش کنفرانس برگزار شد. کارگاه نصب و استفاده از سیستم عامل گنو/لینوکس در لابی دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی شریف از ساعت ۱۰ تا ۱۶ برگزار شد. سایر کارگاه ها با موضوعات ابزارهای توسعه ویکی پدیا، معرفی ابزارهای حفظ حریم شخصی، آموزش نرم افزار بلندر، آموزش فریم ورک های فرانت اند، سخت افزار آزاد و آردوینو، کارگاه Scratch، From Linux Embedded سه کارگاه امنیت (با موضوعات SELinux، کالی لینوکس، هک کلاه سفید و تست نفوذ به شبکه)، دو کارگاه برنامه نویسی (با موضوعات نوشتن اپلیکشن با Qt و آشنایی زبان برنامه نویسی R) و دو کارگاه برنامه نویسی وب (با موضوعات آموزش فریم ورک YII و کامپوننت نویسی برای جوملا) و سامانه کنترل ورژن گیت در کلاس های دانشکده کامپیوتر برگزار شد.

همچنین یکی از بخش های موازی در این جشنواره که در لابی دانشکده کامپیوتر برگزار شد، بخش نقاشی لوگوهای نرم افزار آزاد روی تیشرت بود. در این بخش افراد تیشرت های خود را در اختیار برگزارکننده این بخش قرار دادند و ایشان روی لباس های افراد، طرح های مورد نظر را نقاشی می کرد.

در این جشنواره ۱۶ نفر به عنوان تیم اجرایی و برگزارکننده رویداد و ۱۹ نفر به عنوان استف در روز جشنواره شرکت کردند و از میان ۳۳ نفری که در سایت جشنواره مقاله یا پیشنهاد برگزاری کارگاه ثبت کردند بعد از برگزاری جلسات داوری ۱۳ نفر در بخش کارگاه ها و ۱۰ نفر در بخش همایش مطالب خود را ارائه کردند و شش عدد کلیپ جمعاً به مدت ۴۸ دقیقه در سالن اصلی پخش شد. از مجموع ۲۴ ساعت محتوای ارائه شده در بخش کارگاه ها و همایش، بعد از تدوین

¹ sfd.fsug.ir/1394

جمعا ۱۲ ساعت فیلم سخنرانی به دست آمد که هر کدام در پنج قالب مختلف در سایت‌های یوتیوب، تخته‌سفید و آرشیو آپلود شدند. مجموع ویدئوهای جشنواره روز آزادی نرم‌افزار سال ۱۳۹۴ در کمتر از یک سال بیشتر از ۵۰۰۰ بار در سایت‌های مختلف بازدید داشته‌اند. بازتاب جشنواره در رسانه‌ها به گونه‌ای بود که تعدادی از نشریات، فروم‌های اینترنتی، بلاگ‌ها، سایت‌های خبری، سایت‌های مرتبط با نرم‌افزار آزاد و سایت‌های شرکت‌های فناوری اطلاعات، خبر برگزاری جشنواره را منتشر کردند. همچنین شبکه تلویزیونی الکوثر گزارشی به زبان عربی از جشنواره تهیه و پخش کرد.

۵ اهداف کلی همایش

سعی بر آن شده تا با برگزاری ارائه‌ها و کارگاه‌های متنوع و با بهره‌گیری از تجارب افراد فعال در جامعه نرم‌افزار آزاد و دانش آزاد، قدم‌هایی در راستای آشنایی بیشتر افراد با این مفاهیم و گسترش آن در جامعه برداشته شود و فرهنگ مشارکت جمعی افزایش پیدا کند. به طور خلاصه می‌توان گفت محورهای اصلی برنامه‌های این جشنواره معرفی، ترویج، افزایش کاربرد و استفاده، جذب مشارکت افراد و جلب حمایت جامعه و تولید در زمینه نرم‌افزار آزاد، دانش آزاد و سخت‌افزار/روباتیک آزاد است. به طور کلی اهداف همایش به دو صورت دسته‌بندی می‌شود.

۱.۵ اهداف موضوعی

- نرم‌افزار آزاد
- سخت‌افزار/روباتیک آزاد
- دانش آزاد

۲.۵ اهداف اجرایی

- ترویج
- کاربرد و استفاده
- معرفی
- جذب مشارکت‌کننده و حمایت جامعه
- تولید

به ازای هر کدام از اهداف موضوعی پنج هدف اجرایی تعریف شده است. برای نمونه نرم افزار آزاد در اجرا پنج ما به ازا دارد: ترویج نرم افزار آزاد، کاربرد و استفاده از نرم افزار آزاد، معرفی نرم افزار آزاد، جذب مشارکت کننده و حمایت جامعه از نرم افزار آزاد و پروژه های مرتبط و تولید نرم افزار آزاد. برای بقیه اهداف موضوعی مانند دانش آزاد و سخت افزار/روباتیک آزاد نیز اهداف اجرایی به این صورت تعیین شده است.

۶ منافع حمایت از جامعه

مخاطبان این رویداد از هر گروه و دسته ای مانند توسعه دهندگان نرم افزار، مدیران شبکه های کامپیوتری، دانشجویان، مدیران صنایع و افراد علاقه مند به حوزه IT هستند.

به طور کلی جشنواره روز آزادی نرم افزار دو دسته مخاطب دارد:

- افراد فعال و نخبه در زمینه نرم افزار آزاد، شبکه، امنیت و اینترنت
- افراد علاقه مند به نرم افزار، کامپیوتر، اینترنت.

باتوجه به ماهیت نرم افزار آزاد حضور شما به عنوان حامی در این رویداد می تواند علاوه بر تبلیغات برند شما، یک حرکت اخلاقی و معنوی در راستای گسترش سطح دانش و رفاه جامعه باشد. به طور کلی نتایجی که حمایت از جامعه در پی دارد به شرح زیر است:

- حمایت از یک حرکت اخلاقی و معنوی
- گسترش سطح دانش و رفاه جامعه
- معرفی فعالیت ها، تاریخچه و برند شرکت
- شناسایی افراد فعال و نخبه و جذب آنها
- آشنایی و ارتباط با اعضای بقیه گروه های کاربری فعال در حوزه نرم افزار آزاد و دانش آزاد
- ارتباط با مدیران و صاحبان صنایع مرتبط با نرم افزار آزاد/متن باز و افراد فعال و دارای دانش کافی در این زمینه

۱.۶ مواردی که می توانید به عهده بگیرید

- سالن کنفرانس و کلاس برای کارگاه ها

- ناهار
- پذیرایی
- اینترنت
- پخش زنده
- تبلیغات کاغذی

۲.۶ ویژگی‌های مناسب برای مکان برگزاری

- اعلام قطعی زمان و مکان دقیق
- مکان برگزاری در روز پنج‌شنبه یا جمعه در اختیار جشنواره باشد
- اعلام قطعی هر چه زودتر باشد، بهتر است
- داشتن فضای مناسب برای کارگاه‌ها
- داشتن فضای مناسب برای پذیرایی و بخش پوستر
- عدم نیاز به ثبت نام برای ورود به محل برگزاری رویداد
- داشتن فضای مناسب برای چند عدد میز و تبلیغات اسپانسر
- اندازه کافی سالن همایش و سایر فضاها
- تناسب امکانات سالن با موضوع همایش
- ارائه امکانات بیشتر از سالن مثل استند برای بنر یا اینترنت و ...

۳.۶ مواردی که می‌توانیم به عهده بگیریم

۱.۳.۶ امتیازات ویژه

- قرارگیری و توزیع بروشور در بسته برنامه
- قرارگیری فرم جذب نیروی کار در سایت برای مدت معلوم
- اختصاص یک عدد میز برای توزیع بروشور، فرم جذب نیروی کار و معرفی شفاهی شرکت در فضای پذیرایی بیرون سالن
- درج نشان شرکت روی پوسترهای جشنواره و بنرهای اینترنتی
- قرارگیری پرچم حامی در سن برنامه

- اهدای تندیس و لوح تقدیر از حامی از طرف دبیرخانه جشنواره
- تقدیر از حامی در پایان برگزاری مراسم

۲.۳.۶ امتیازات معمولی

- ثبت نام و نشانه و درج لینک شرکت در بخش حامیان ویژه در سایت جشنواره
- نصب استند در بیرون سالن
- قرارگیری و توزیع فرم جذب نیروی کار در بسته برنامه
- درج نام شرکت در تاریخچه سایت برای همیشه
- معرفی حامی در شبکه‌های اجتماعی مربوط به رویداد
- درج لوگو و نام حامی در ایمیل‌های گروهی
- معرفی حامی در اطلاع‌رسانی‌ها و اخبار ارائه شده توسط حامیان رسانه‌ای